

I. Wstęp

Przedstawiony Program certyfikacji potwierdzającej zgodność procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych posiadających chronioną nazwę pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne lub gwarantowaną tradycyjną specjalność, prowadzony jest przez BIOCERT MAŁOPOLSKA Sp. z o.o. zwana dalej BC.

II. Zakres certyfikacji

Niniejszy Program obejmuje certyfikację wyrobów w zakresie:

- Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP),
- Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG),
- Gwarantowana Tradycyjna Specjalność (GTS).

Jednostka działa niezależnie i bezstronnie, zapewnia zachowanie poufności i nie stosuje dyskryminującej polityki finansowej a dostęp do jej usług mają wszyscy Producenci prowadzący produkcję produktów tradycyjnych i regionalnych.

Certyfikacja prowadzona jest zgodnie ze specyfikacją dla danego produktu.

Certyfikacja powyższych wyrobów prowadzona jest w ramach udzielonej przez PCA akredytacji. Przyjęty program certyfikacji nie przewiduje przekazania uprawnień do udzielania, utrzymywania, rozszerzania, zawieszania lub cofania certyfikacji osobie lub jednostce z zewnątrz.

Typ programu certyfikacji wyrobu wg PN-EN ISO/IEC 17067:2014-01 – 3;

Elementy systemu certyfikacji wyrobu wg PN-EN ISO/IEC 17067:2014-01:

1. Wybór (pobieranie próbek),
2. Określenie właściwości przez badanie lub inspekcję/kontrolę
3. Przegląd (ocena)
4. Decyzja dotycząca certyfikacji
5. Udzielenie zezwolenia
6. Nadzór poprzez: - badanie lub kontrolę próbek z produkcji, i/lub - ocenę procesu produkcyjnego lub usługi.

1. Informacje wstępne dla Wnioskującego

1.1. Wymagania wobec Producentów chcących otrzymać certyfikat z zakresu produktów regionalnych i tradycyjnych, co wiąże się z przeprowadzeniem procesu certyfikacji, obejmują następujące przepisy prawne:

- **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012(Dz.Urz.UE.L Nr 77, str. 1143) ;**
- **rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2025/27 z dnia 30 października 2024 r.** uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 o przepisy dotyczące rejestracji i ochrony oznaczeń geograficznych, gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie oraz uchylające rozporządzenie delegowane (UE) nr 664/2014 (Dz.Urz.UE.L z 2025 r. str. 27),
- **ustawa z dnia 9 marca 2023 r.** o rejestracji i ochronie nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych, win lub napojów spirytusowych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. 2023 poz. 588),

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2017/2156 z dnia 7 listopada 2017 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę „KIEŁBASA PIASZCZAŃSKA” (ChOG)
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 728/2012 z dnia 7 sierpnia 2012 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę SER KORYCIŃSKI SWOJSKI (ChOG)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 613/2010 z dnia 12 lipca 2010 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę MIÓD KURPIOWSKI (ChOG)
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 568/2011 z dnia 14 czerwca 2011 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę MIÓD DRAHIMSKI (ChOG)
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2020/1154 z dnia 29 lipca 2020 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę MIÓD SPADZIOWY Z BESKIDU WYSPOWEGO (ChNP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1155/2009 z dnia 27 listopada 2009 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę TRUSKAWKA KASZUBSKA/KASZĚBSKŌ MALĚNA (ChOG)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 990/2010 z dnia 4 listopada 2010 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę JABŁKA ŁĄCKIE (ChOG)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1232/2009 z dnia 15 grudnia 2009 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę WISNIA NADWISLANKA (ChNP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 612/2010 z dnia 12 lipca 2010 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę FASOLA KORCZYŃSKA (ChOG)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 975/2010 z dnia 29 października 2010 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę ŚLIWKA SZYDŁOWSKA (ChOG)
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1073/2011 z dnia 20 października 2011 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę FASOLA PIĘKNY JAŚ Z DOLINY DUNAJCA / FASOLA Z DOLINY DUNAJCA (ChNP)
- Rozporządzenie wykonawcze 2017/1898 rejestrujące w rejestrze gwarantowanych tradycyjnych specjalności nazwy PÓŁTORAK STAROPOLSKI TRADYCYJNY (GTS), DWÓJNIAK STAROPOLSKI TRADYCYJNY (GTS), TRÓJNIAK STAROPOLSKI TRADYCYJNY (GTS), CZWÓRNIAK STAROPOLSKI TRADYCYJNY (GTS), KIEŁBASA JAŁOWCOWA STAROPOLSKA (GTS), KIEŁBASA MYŚLIWSKA STAROPOLSKA (GTS) I OLEJ RYDZOWY TRADYCYJNY (GTS)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 326/2009 z dnia 21 kwietnia 2009 r. rejestrujące nazwę w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych ANDRUTY KALISKIE (ChOG)
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 242/2011 z dnia 11 marca 2011 r. rejestrujące w rejestrze chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych nazwę CHLEB PRĄDNICKI (ChOG)

1.2. Dokumenty nałożone na jednostkę certyfikującą

- DA-06 „Polityka Polskiego Centrum Akredytacji dotycząca zapewnienia spójności pomiarowej”.
- IAF MD 4 - stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen.
- PN-EN ISO/IEC 17065:2013 Ocena zgodności. Wzmagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi.
- Dokumentacja systemowa BC COBICO. (Procedura P-18 Certyfikacja produktów tradycyjnych i regionalnych).
- DACW-01 „Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby”.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.).

1.3. Informacji wstępnych Producentowi udzielają pracownicy BC BIOCERT MAŁOPOLSKA. Obejmują one:

- podstawy prawne dotyczące produktów tradycyjnych i regionalnych (pkt. 1.1.);
- zasady certyfikacji w krajowym systemie certyfikacji,
- procedurę dotyczącą certyfikacji wyrobów tradycyjnych i regionalnych w BC BIOCERT MAŁOPOLSKA, w tym dokumentację wymaganą przy ubieganiu się o certyfikację,
- badania oraz kontrole (plany kontroli), których wyniki zostaną wykorzystane w procesie certyfikacji,
- zasady nadzoru nad certyfikatem,
- zasady zawieszania, ograniczania, cofania i unieważniania certyfikatów,
- procedurę naruszeń i sankcji,
- procedurę skarg i odwołań,
- opłatę za certyfikację.

Powyższe informacje przekazywane są wnioskodawcy osobiście, telefonicznie lub w formie pisemnej (list, e-mail) wraz z formularzem Wniosku o przeprowadzenie certyfikacji.

1.4. Przyjęcie i zarejestrowanie wniosku o certyfikację

1.4.1. Wniosek o certyfikację wraz z wymaganymi załącznikami składane są w BC BIOCERT MAŁOPOLSKA.

1.4.2. Jednostka dokonuje oceny wniosku w celu upewnienia się, czy:

- wymagania dotyczące certyfikacji są jasno zdefiniowane, udokumentowane i zrozumiane,
- wszelkie różnice w ich rozumieniu pomiędzy BC a Klientem zostały wyjaśnione,
- BC ma możliwości świadczenia usług certyfikacyjnych w odniesieniu do żądanego zakresu certyfikacji,
- należy pobrać próby produktu podczas kontroli

- istnieją informacje nadzoru
 - produkt jest na Liście działań w zakresie elastycznym (dostępny na stronie Jednostki- zakres certyfikacji)
- 1.4.3.** Po pozytywnej ocenie wniosku Jednostka certyfikująca w oparciu o Standardowy Plan Kontroli przygotowuje Plan Kontroli dla konkretnego Klienta.
- 1.4.4.** Jednostka przesyła do producenta plan kontroli i umowę o dokonanie dobrowolnej certyfikacji zgodności i nadzór nad stosowaniem wydanych certyfikatów
- 1.4.5.** Po podpisaniu i przesłaniu umowy proces certyfikacji uznaje się za rozpoczęty.
- 1.4.6.** Producent otrzymuje zaświadczenie o numerze wpisu do rejestru producentów produktów tradycyjnych i regionalnych w terminie 14 dni od dnia wpisu.
- 1.4.7.** Wraz z wnioskiem klient wnosi opłatę wstępną w oparciu o cennik BC. W przypadku opłaty przez grupę jest ona pobierana po zakończeniu procesu certyfikacji.
- 1.4.8.** Do wniosku Producent zobowiązany jest dołączyć:
- informacje na temat rodzaju organizacji, adresu i statusu prawnego;
 - określenie wyrobów, które mają być certyfikowane;
 - zakres produkcji (lista wyrobów);
 - dokumentacja techniczna umożliwiająca identyfikację wyrobu, informacje na temat rodzaju organizacji, adresu i statusu prawnego;
 - zgodę wnioskodawcy na spełnienie wymagań certyfikacyjnych oraz dostarczenie wszelkich informacji niezbędnych do przeprowadzenia oceny.
- 1.4.9.** Producent posiadający certyfikat zgodności i zamierzający kontynuować działalność w zakresie objętym certyfikatem występuje z wnioskiem o certyfikację przed upływem terminu ważności certyfikatu.
- 1.4.10.** W terminie do 7 dni roboczych od daty otrzymania wniosku, wyznaczony przez Dyrektora, pracownik prowadzący BC dokonuje jego oceny pod względem formalnym.
- 1.4.11.** W przypadku pozytywnej weryfikacji Wniosku i załączonej dokumentacji następuje rejestracja wniosku z datą jego wpływu i wystawienie potwierdzenia przyjęcia wniosku wraz z nadanym numerem Producenta.
- 1.4.12.** W przypadku stwierdzenia niezgodności lub niekompletności w załączonej do wniosku dokumentacji przekazywane jest Wnioskodawcy pismo informujące. Po usunięciu niezgodności przez Wnioskodawcę w terminie nie dłuższym niż 14 dni następuje rejestracja i wystawienie potwierdzenia przyjęcia wniosku do certyfikacji (z datą wpływu uzupełnionych dokumentów do BC). Nie uzupełnienie wniosku powoduje pozostawienie go bez rozpatrzenia.

2. Ocena

Biuro Certyfikacji prowadzi plan działań związanych z oceną, do którego zalicza się:

- przegląd dokumentacji dotyczącej kontroli gospodarstwa i/lub zakładu przetwórczego;
- kontrolę gospodarstwa i/lub zakładu przetwórczego;
- pobór i badanie próbek (jeżeli dotyczy).

Dyrektor BC wyznacza Inspektora odpowiedzialnego za przeprowadzenie działań związanych z oceną.

2.1. Kontrola u producenta

2.1.1. Kontrola jest przeprowadzana przez Inspektora BC BIOCERT MAŁOPOLSKA zgodnie z Planem Kontroli zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w obecności Producenta lub osoby upoważnionej po okazaniu stosownego upoważnienia.

2.1.2. Podczas kontroli istnieje możliwość pobrania przez Inspektora próbek do badań. Pobrane przez Inspektora próbki przekazywane są do badań do akredytowanych laboratoriów, z którymi Biuro Certyfikacji ma podpisane prawnie wiążące umowy.

2.1.3. W trakcie kontroli Inspektor sporządza Protokół w dwóch jednakowych egzemplarzach. Protokół z kontroli zawiera m.in. informacje o wykrytych w trakcie kontroli niezgodnościach oraz o sposobie i terminie ich usunięcia.

2.1.4. W razie odmowy popisania Protokołu kontroli przez Producenta (lub upoważnioną przez niego osobę), Producent może w terminie 7 dni od dnia kontroli, zgłosić do BC BIOCERT MAŁOPOLSKA na piśmie zastrzeżenia co do ustaleń w nim zawartych.

2.1.5. BC BIOCERT MAŁOPOLSKA rozpatruje zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole w najkrótszym możliwym terminie, bez zbędnej zwłoki, od ich zgłoszenia i ustosunkowuje się do nich na piśmie.

3. Przegląd dokumentacji

3.1. Przegląd wniosku (pełnej zgromadzonej dokumentacji) dokonuje wyznaczony przez Dyrektora pracownik BC niezaangażowany w ocenę.

3.2. Przegląd dokumentacji dotyczącej działań związanych z przyznaniem certyfikatu obejmuje:

- ocenę kompletności dokumentacji dołączonej do wniosku,
- ocenę wyników kontroli oraz protokołu z kontroli,
- ocenę wyników badań, jeżeli dotyczy.

3.3. Ocena z przeglądu dołączana jest do dokumentacji wnioskowej jako Sprawozdanie z oceny zgodności, które jednocześnie jest rekomendacją do wydania decyzji w sprawie certyfikacji.

3.4. W przypadku pozytywnej oceny z przeglądu dokumentacji, pracownik prowadzący wnioskuję do Dyrektora o przyznanie certyfikatu.

3.5. W przypadku rozbieżności między wymaganiami dokumentu normatywnego a stanem rzeczywistym uniemożliwiającym podjęcie jednoznacznej decyzji, pracownik zgłasza istotę problemu Dyrektorowi BC.

4. Decyzja w sprawie wydania certyfikatu

Decyzję o wydaniu lub odmowie wydania Certyfikatu podejmuje Dyrektor BC, po uprzednim zapoznaniu się ze Sprawozdaniem z oceny zgodności.

4.1. Wydanie certyfikatu

4.1.1. Podstawą wydania certyfikatu jest:

- wniosek Wnioskodawcy z kompletem wymaganych dokumentów,
- pozytywny wynik kontroli podmiotu na zgodność z wymaganiami,
- spełnienie wymagań certyfikacyjnych,
- zawarcie umowy o certyfikację,
- decyzja o wydaniu certyfikatu lub zmianie jego zakresu,
- opłata za proces certyfikacji (opłaty może dokonać Wnioskodawca lub grupa producencka).

4.1.2. Informacja o przyznaniu certyfikatu przekazywana jest wnioskodawcy wraz z egzemplarzem certyfikatu podpisanym przez Dyrektora BC.

4.1.3. Certyfikaty są wydawane na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. W wyjątkowych przypadkach jest możliwość wydłużenia okresu ważności do 15 miesięcy. Ważność certyfikatu rozpoczyna się z datą podaną na certyfikacie. Kolejne wydanie certyfikatu anuluje wydanie poprzednie.

4.2. Odmowa wydania certyfikatu

Decyzję o odmowie wydania certyfikatu Wnioskodawca otrzymuje w formie pisemnej wraz z powodem podjęcia decyzji oraz informacją o możliwości i terminie złożenia odwołania oraz o zasadach procedury odwoławczej BC.

5. Nadzór

Nad posiadaczami certyfikatu BC BIOCERT MAŁOPOLSKA sprawuje ciągły nadzór poprzez:

- kontrole wrywkowe;
- nadzór nad sposobem wykorzystywania certyfikatów;
- badania próbek wyrobów pobranych u posiadacza i/lub zakupionych w handlu, wykonywane w laboratoriach akredytowanych przez Polskie Centrum Akredytacji lub w przypadku braku takich laboratoriów, w laboratoriach spełniających wymagania normy EN ISO/IEC 17025;
- nakładanie sankcji na Producenta w przypadku zaistniałych naruszeń.

6. Oznaczanie znakiem zgodności

6.1. Oznakowanie produktu polega na umieszczeniu na etykiecie lub opakowaniu tego produktu:

- nazwy producenta,
- nazwy i symbolu graficznego:
 - Chroniona Nazwa Pochodzenia;
 - Chronione Oznaczenie Geograficzne;
 - Gwarantowana Tradycyjna Specjalność;

6.2. Wzór etykiet oraz ich ilość podlegają zatwierdzeniu przez BC BIOCERT MAŁOPOLSKA.

7. Rozszerzanie, ograniczanie, zawieszanie, cofanie i unieważnianie certyfikatów

7.1. Rozszerzenie certyfikatu (w zakresie kategorii i/lub produktu i/lub ilości produktu na zbycie) może nastąpić na wniosek zainteresowanego. Wniosek wraz z dokumentacją poddawane są ponownemu przeglądowi.

7.2. Ograniczenie certyfikatu następuje w sytuacji, gdy zachodzi konieczność wyłączenia z zakresu certyfikacji produktu niespełniającego wymagań systemu certyfikacji.

7.3. Zawieszenie certyfikatu może nastąpić, gdy w wyniku procesu nadzoru nad wyrobami zostanie stwierdzone:

- podejrzenie lub stwierdzenie wystąpienia niezgodności mających wpływ na status produktu;
- dokonanie zmian w metodach produkcji powodujące niespełnienie wymagań certyfikacyjnych;
- nie wywiązywanie się przez posiadającego certyfikat z zobowiązań określonych w zawartej umowie, w tym prawa do posługiwania się certyfikatem zgodności;
- negatywne wyniki kontroli oraz badań laboratoryjnych przeprowadzonych na pobranych próbkach;
- uniemożliwienie przez posiadacza certyfikatu przeprowadzenie badań, kontroli/audit.

Okres zawieszenia certyfikatu nie może być dłuższy niż okres ważności certyfikatu. W tym okresie czasu jednostka powinna:

- dokonać jego ponownego przeglądu,
- po przeprowadzeniu ponownego przeglądu utrzymać, cofnąć lub ograniczyć zakres certyfikacji.

7.4. Cofnięcie certyfikatu może być następstwem:

- stwierdzenia celowego nadużycia uprawnień wynikających z posiadania certyfikatu,
- nie spełnienia w określonym terminie warunków postawionych przy zawieszeniu ważności certyfikatu.

7.5. Unieważnienie certyfikatu może nastąpić po:

- zgłoszeniu przez zainteresowanego Wnioskodawcę rezygnacji z certyfikatu,
- stwierdzeniu omyłki na wystawionym certyfikacie.

8. Poufność

Osoby biorące udział w procesie certyfikacji zapewniają poufność wszelkich informacji i zapisów związanych z procedurą certyfikacji oraz poświadczają to podpisaniem stosownego dokumentu.

9. Sprawy sporne

BC BIOCERT MAŁOPOLSKA rozpatruje skargi i odwołania w najkrótszym możliwym terminie, bez zbędnej zwłoki, od ich zgłoszenia i ustosunkowuje się do nich na piśmie.

Wszelkie kwestie sporne, wynikłe podczas realizacji procedury certyfikacji rozwiązywane są zgodnie z Procedurą „Skargi i odwołania”.

10. Opłaty

Sprawy finansowe związane z certyfikacją usług reguluje cennik opłat BC BIOCERT MAŁOPOLSKA za czynności związane z certyfikacją.